

Juozas Vaičkus. Fotoreprodukcija iš RKIC archyvo

lą. Čia jis, subūręs talentingų jaunuolių būrį, pradėjo ugdyti pirmąją profesionalių Valstybės teatro aktorių kartą.

1918 m. vasario 16 d. paskelbus Lietuvos valstybės atkūrimą, prasidėjo naujas Lietuvos kultūros etapas. Valstybės taryba įsteigė Teatro komisiją (jos nariai buvo L. Gira, B. Sruoga, S. Šilingas, A. Varnas, J. Vileišis, A. Žmuidzinavičius, tarybai buvo pavesta rūpintis teatro plėtojimu). Teatro reikalus koordinavo ir Švietimo ministerijos Meno departamentas.

Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo Vilniaus Rotušės teatre vaidino Antano Vaičkaus dramos trupė, ten koncertuodavo ir Juozo Tallat-Kelpšos, Antano Vaičiūno vadovaujami chorai.

Lenkijai okupavus Vilnių, Lietuvos laikinąją sostinę nuo 1919 m. sausio 2 d. tapo Kaunas.

XX a. 3 dešimtmetyje, dedant pagrindus lietuvių profesionaliam teatrui ir kuriant lietuviško teatro mokyklą, ryškiausią pėdsaką paliko A. Sutkus (sukūrė Vilkolakio teatrą ir Tautos teatrą) bei žemaičiai K. Glinskis ir J. Vaičkus (sukūrė Valstybės teatrą Kaune).

1920 m. rudenį Kaune Lietuvių meno kūrėjų draugija įkūrė Operos ir dramos vaidyklą. Tais metais ji veikė Kauno muzikinio teatro pastate. Operos vaidykla išaugo į dabartinį Lietuvos nacionalinį operos ir baleto teatrą. Ji 1920 m. gruodžio 31 d. žiūrovus pakvietė į pirmojo lietuvių profesionalios operos trupės spektaklio – Džuzepės Ver-

džio operos „Traviata“ premjerą (režisierius Konstantinas Glinskis). Pagrindinius vaidmenis atliko Kipras Petrauskas (Alfredas), Adelė Nezabitauskaitė-Galaunienė (Violeta), Antanas Sodeika (Žermonas). Dirigavo Juozas Tallat-Kelpša.

1925 m. pastatytas pirmasis lietuvių profesionalios trupės baletas – Leo Delibes „Kopelija“.

1921 m. birželio 16 d. Operos vaidyklos parodytame trečiame spektaklyje (A. Rubinšteino „Demone“) scenoje šoko ir trys šokėjos (pirmosios šio teatro besiformuojančios baleto trupės narės).

1922 m. pradžioje Operos vaidykla tapo valstybine įstaiga, o birželio 2 d. pakvietė į pirmąjį operos spektakliuose šokusių baleto studijos mokinių koncertą, kurį surengė teatro choreografe Olga Dubeneckienė.

1924 m. Valstybės teatre Kaune pradėjo veikti Vaidybos mokykla.

1925 m. birželio mėnesį visuomenei pristatė Operos vaidyklos teatro baleto trupę, parodydama vienaveiksmių baletų ir miniatiūrų.

1925 m. gruodžio 4 d. Operos vaidykla parodė pirmąjį savarankiškai pastatytą spektaklį – Leo Delibes'o „Coppelija“.

1925 m. pabaigoje Operos teatras (vaidykla) buvo sujungtas su Dramos teatru ir pavadintas Valstybės teatru. Jis gyvavo iki 1944 m., suvaidino itin reikšmingą vaidmenį lietuvių tautos kultūriname gyvenime. 1925 m. Valstybės teatre jau buvo operos, baleto ir dramos atlikėjų trupės.

1931 metų rugsėjo 23 d. įkurtas Šiaulių dramos teatras (antras profesionalus teatras Lietuvoje). Pirmuoju teatro direktoriumi 1931–1942 m. buvo režisierius ir aktorius Juozas Staniulis. Šiuo laikotarpiu keturis metus teatras veikė Klaipėdoje (buvo ten išskeltas 1935 m.). Žymiausi Šiaulių dramos teatro aktoriai: Vytautas Benokraitis, Elena Bindokaitė, Alfonsas Dobkevičius, Liudas Dapšys, Galina Jackeivičiūtė, Naubertas Jasinskas, Stepas Jukna, Stasys Paska, Pranas Piaulokas, Stasys Pilka, Potencija Pinkauskaitė, Juozas Rudzinskas, Albina Simokaitytė, Kazimieras Tumkevičius, Leonas Zmirskas ir kiti. 1940 m. Šiaulių dramos teatras įsikūrė naujose patalpose miesto centre. Paskutiniaisiais metais teatre pa-statoma po 4–6 naujas pjeses. Veikia tetro Didžioji ir Mažoji salės. Teatro repertuare – užsienio ir nacionalinės dramaturgijos klasika bei šiuolaikinės pjesės.

Šiaulių dramos teatras turi valstybinio re-

Konstantinas Glinskis. Fotoreprodukcija iš RKIC archyvo

petuarinio teatro statusą. Teatro trupėje – apie 30 aktorių. Čia spektaklius yra statę režisieriai Rolandas Atkočiūnas, Aidas Giniotis, Antanas Gluskinas Paulius Ignatavičius, Mamertas Karklelis, Vytautas V. Landsbergis, Arvydas Lebeliūnas, Gytis Padegimas, Algimantas Pociūnas, Sigitas Račkys, Aurelija Ragauskaitė, Juozas Stanulis, Regina Steponavičiūtė, Peteris Stoičėvas, Josisas Šeinas, Kazimieras Tamkevičius, Rimantas Teresas, Saulius Varnas, Loreta Vas-kova, Albertas Vidžiūnas ir kt.

1935 m., kai į Klaipėdą buvo perkeltas uždarytas Šiaulių teatras, čia pradėjo formuotis Klaipėdos dramos teatras. Iš pradžių jis buvo pavadintas Klaipėdos valstybiniu teatru ir veikė iki 1939 m. pavasario – iki Klaipėdos krašto aneksijos. Pirmosios teatro trupės vadovas buvo Juozas Stanulis, prie teatro veikė vaidybos studija. Į klaipėdiečių trupę tuo laikotarpiu įsiliejo ir dalis Kaune veikusio, bet vėliau iširusio Jaunųjų teatro aktorių. Klaipėdoje tuo laikotarpiu spektaklius režisuodavo Borisas Dauguvietis (H. Zuder-manas „Tėviškė“, P. Vaičiūnas „Sulaužyta priesaika“), Antanas Sutkus (K. Inčiūra „Vincas Kudirka“, Vydūnas „Vėtra“ ir kt.), Vladas Sipaitis (P. Vaičiūnas „Aukso gromata“ ir kt.), Ipolitas Tvirbutas (A. Kitsbergas „Vilkatė“, O Indigas „Žmogus po tiltu“), Juozas Stanulis (P. Vaičiūnas „Prisikėlimas“, „Varpų giesmė“, K. Binkis „Atžalynas“ ir kt., Romualdas Juknevičius (H. Heyermanso „Viltis“).

(Nukelta į 58 p.)

(Atkelta iš 57 p.)

1936–1945 m. lenkų okupuotame Vilniuje veikė Vilniaus lietuvių teatras (įkūrė Antanas Krutulys). 1939 m. Juozo Kanopkos iniciatyva teatras pavadintas Vilniaus skrajojamoju teatru „Vaidila“. Nuo 1940 m. jam vadovavo ir spektaklius statė režisierius Algirdas Jakševičius. 1945 m. Vaidilos trupė buvo prijungta prie Vilniaus valstybinio dramos teatro. Vilniaus lietuvių teatre yra dirbę šie garūs aktoriai ir režisieriai: Juozas Kanopka, Mykolė Krinickaitė, Jonas Astaška, Pranas Žemaitis, Vladas Jurkūnas, Kazys Inčiūra, Aldona Liobytė, Napoleonas Bernotas, Vaclovas Ivanauskas, Viktoras Miliūnas, Petras Morkūnas, Stasys Audėjus, Dana Rutkutė. Teatras pastatė šiuos žymesnius spektaklius: Marcelino Šikšnio-Šiaulėniškio „Pilėnų kunigaikštis“, Gabriėliaus Landsbergio-Žemkalnio „Birutė“, Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės „Aušros sūnūs“, Liudvikos Didžiulienės-Žmonos „Lietuvaitės“, nemažai į lietuvių kalbą išverstų rusų ir lenkų autorių pjesių.

Panevėžio J. Miltinio dramos teatro ištakos siekia 1938 metus, kai po studijų Paryžiuje ir Londone į Lietuvą sugrįžęs Juozas Miltinis (1907–1994) pradėjo vadovauti Darbo rūmų teatro studijai Kaune. Iš šios studijos narių ėmė formuotis būsimojo Panevėžio dramos teatro trupė. 1940 m. lapkričio 18 d. LTSR švietimo liaudies komi-saras Antanas Venclova pasirašė įsakymą, kuriuo leido Jonui Sakui įkurti ir vadovauti dramos teatrui Panevėžyje.

1940 m. lapkričio 27 d. vietoj Valstybės teatro įsteigtas Kauno valstybinis muzikinis teatras (Kauno operetė, dabartinis Kauno Muzikinis teatras). Pirmasis spektaklis buvo B. Aleksandrovo „Vestuvės Malinovoje“, jo premjera įvyko 1941 metais.

1940 m. sausio 25 d. Romualdo Juknevičiaus iniciatyva iš Valstybės teatro trupės Kaune dalies įsteigtas Vilniaus valstybės (valstybinis) teatras.

1940 m. spalio 6 d. tuometiniame Vilniaus valstybiniame teatre (veikė Basanavičiaus g. Nr. 13, dabartinio Lietuvos rusų dramos teatro patalpose) buvo parodyta olandų dramaturgo Hermano Heijermanso drama „Viltis“. Ši diena laikoma dabartinio Lietuvos nacionalinio dramos teatro veiklos pradžia. 1941–1944 m. (Antrojo pasaulinio karo laikotarpiu) šis teatras vadinosi Vilniaus miesto teatru, 1944–1947 m. – Vilniaus valstybiniu dramos teatru, 1947–1955 m. – Lietuvos valstybiniu dramos teatru, 1956–1998 m. – Lietuvos valstybiniu akademinio dramos teatru. 1998 m. rugpjūčio 3 dieną teatras pavadintas Lietuvos nacionaliniu dramos teatru.

1941 m. pabaigoje, Vokietijai okupavus Lietuvą, Vilniuje buvo įsteigtas operos teatras.

1940–1944 ir 1953–1954 m. Lietuvos nacionaliniam dramos teatrui vadovavo Romualdas Juknevičius (1906–1963). Tuo laikotarpiu teatras pastatė šiuos žymesnius spektaklius: V. Ivanovo „Šarvuotis 14 – 69“ (1941), A. Čechovo „Dėdė Vania“ (1954), B. Sruo-gos „Apyaušrio dalia“ (1956), E. de Filipo „Melo ilgos kojos (1958), M. Lermontovo „Maskaradas“ (1960), I. Turgenevo „Mėnuo kaimė“ (1962).

Antrojo pasaulinio karo metais Valstybės teatras savo veiklos nenutrūkė, nors veikė ir gerokai sunkesnėmis sąlygomis.

Antrojo pasaulinio karo pabaigoje į Vakarus išvyko apie 30 Valstybės teatro operos solistų, apie pusę baleto trupės, dirigentai, chorvedžiai, scenografai, kompozitoriai. Dauguma jų susitelkė Detmole ir čia 1947 m. pradėjo savo koncertinę veiklą. Vėlesniais metais daugelis jų persikėlė gyventi į Jungtines Amerikos Valstijas.

1957 m. Čikagoje (JAV) buvo įkurta Čikagos lietuvių opera. Niujorko Metropolitan operoje dainavo Lietuvos solistės Anna Kaska (Ona Katkauskaitė), Polyna Stoski (Apolonija Stoškutė), Liliana Sukis (Lilija Šukytė).

1944–1949 m. Lietuvos nacionaliniam dramos teatrui vadovavo Borisas Dauguvietis (1885–1949). Svarbesni šio laikotarpio pastatymai: A. Čechovo „Vyšnių sodas“ (1945), Moličre'o „Tartufas“ (1945), M. Gorkio „Priešai“ (1946) ir Jegoras „Bulyčiovas“ (1948), A. Ostrovskio „Miškas“ (1948), F. Schillerio „Klasta ir meilė“ (1949).

1946 metų rugsėjo 21 d. Vilniuje vėl pradėjo veikti stacionarus Lietuvos rusų dramos teatras – parodyta Aleksandro Ostrovskio pjesės „Be kaltės kalti“ premjera. Pirmosios šio teatro spektaklių repeti-cijos tais metais vykdavo Maskvoje. Pirmuoju teatro meno vadovu buvo Uzbekijos TSR liaudies artistas V. Ladyginas. Vėliau teatro meno vadovais dirbo S. Vladycinskis, V. Velikatovas, A. Novoskolcevas, J. Markova, A. Poliakovas, Viktoras Golovčineris (1955–1962), Vladimiras Galickis (1962–1966), Jevgenijus Chigerovičius (1966–1970), Romanas Viktiukas (1970–1974), Vitalijus Lanskojus (1975–1978), Vladimiras Zacharovas (1979–1981), Iva-nas Petrovas (1981–1988), Vladimiras Mirzojevas, Genadijus Trostianeckis, Dmitrijus Černiakovas, Borisas Juchananovas (Rusija), Eduardas Mitnickis, Grigorijus Gladijus (Ukraina), Borisas Lucenka (Baltarusija), Adamas Chanuszkiewiczzius (Lenkija) ir kiti.

Ilgą laiką teatras veikė Jogailos gatvėje (pastatas neišliko), o XX a. 8 dešimtmečio viduryje persikėlė į istorinį teatro pastatą Vilniaus miesto J. Basanavičiaus gatvėje, kuriame jis veikia iki šiol. Šis pastatas yra architektūros paminklas UNESCO saugomame kultūros paveldu paskelbtame Vilniaus senamiestyje.

Nuo 1946 m. Lietuvos rusų dramos teatras yra pastatęs daugiau negu 400 spektaklių. Šiuo metu tai vienintelis Lietuvoje profesio-nalus teatras, kuriantis rusų kalba.

1948 m. iš Kauno į Vilnių perkeltas Operos ir baleto teatras.

1948 m. Operos ir baleto teatrą iš Kauno perkėlus į Vilnių, Kauno valstybinio muzikinio teatro kolektyvas įsikūrė buvusiuose Valstybės teatro rūmuose, o 1959 m., dramos trupei persikėlus į naujas patalpas, vieninteliu teatro pastato šeimininku tapo Kauno valstybi-nis muzikinis teatras.

Pokario metais Lietuvoje buvo panaikintos Vilniaus ir Šiaulių teatrų trupės bei 1949 m. nutraukta Klaipėdos teatro trupės veikla, tad tuo laikotarpiu Lietuvoje iš viso veikė tik du teatrai – Kauno muzikinis teatras bei Operos ir baleto teatras Vilniuje. XX a. 5–6 dešimtmetyje šių teatrų repertuaras buvo gana žemo lygio. Situacija ėmė keistis XX a. 7 dešimtmetyje.

1945 m. spalio 1 d. uostamiestyje įsteigtas Klaipėdos muzikinės komedijos teatras (dabartinis Klaipėdos dramos teatras). Oficialiai teatras visuomenei prisistatė 1946 m. liepos 27 dieną. Ta proga buvo parodyta K. Jurašūno muzikinės pjesės „Eglė žalčių karalienė“ (rež. J. Gustaitis) premjera. Pirmuosius kelerius metus teatre veikė dramos ir muzikinė trupė, repertuare buvo ir dramos kūrinii, ir operečių. 1946–1949 m. Klaipėdos muzikinės komedijos teatre veikė rusų trupė. 1949 m. Klaipėdos muzikinės komedijos teatras pavadintas Klaipėdos muzikiniu dramos teatru, o 1951 m. – Klaipėdos dramos teatru. Pirmasis teatro vyr. režisierius (1946–1949) buvo Juozas Gustaitis. Antrasis Klaipėdos dramos teatro raidos etapas siejamas su ilgamečio vyr. režisieriaus (1963–1996), teatro vadovo (1998–2001), nuo 2001 m. – teatro meno vadovo Povilo Gaidžio vardu.

1949–1951 ir 1954–1966 m. Lietuvos nacionalinio dramos teatro vadovas buvo Juozas Rudzinskas (1905–1975). Žymesni šio laikotarpio pastatymai: S. Romašovo „Ugnies tiltas“ (1954), W. Shakespeare'o „Hamletas“ (1959), A. Arbuzovo „Tai buvo Irkutskė“ (1960), H. Ibseno „Šmėklos“ (1961), M. Gorkio „Dugne“ (1964), V. Krėvės „Skirgaila“ (1966).

Nuo 1951 m. dabartinis Lietuvos nacionalinis dramos teatras veikia Vilniaus miesto Gedimino prospekte 4 numeriu pažymėtame pastate. 1981 m. buvo užbaigti šio pastato rekonstrukcijos darbai (architektai – Algimantas ir Vytautas Nasvyčiai). Šis teatras turi 600 žiūrovų vietų Didžiąją salę ir 156 žiūrovų vietų Mažąją salę, teatro fojė yra rengiamos dailės, fotografijų, scenografijos, kostiumų, teatrinėjų plakatų parodos.

1954 m. kovo mėnesį Maskvoje vykusios lietuvių literatūros ir meno dekadados metu Vilniaus dramos teatras parodė du spektaklius: Žemaitės „Marčią“ ir A. Gudaičio-Guzevičiaus „Kalvio Ignoto teisybę“.

1956–1986 m. uostamiestyje veikė Klaipėdos liaudies operos teatras.

1958 m. lėlininkas, aktorius ir režisierius Balys Lukošius įkūrė Vilniaus lėlių teatrą, iš kurio išaugo šiuo metu Vilniuje veikiantis teatras „Lėlė“. Jis yra įsikūręs Vilniaus senamiestyje, buvusiuose grafų Oginskių rūmuose, kuriuose veikia ir Valstybinis jaunimo teatras.

1965 m. Vilniuje kaip Jaunojo žiūrovo teatras įkurtas Valstybinis jaunimo teatras (1966–1995 m. – Lietuvos valstybinis jaunimo teatras). Jis veikia buvusiuose didikų Oginskių rūmuose (pastatyti 1703–1758 m.), kurie teatrui pritaikyti 1982 metais.

1966 m. gegužės 27 d. šis teatras žiūrovus pakvietė į pirmąjį spektaklį – Viljamo Šekspyro „Romeo ir Džuljeta“ premjerą (režisierė Aurelija Ragauskaitė). Teatro branduolį sudarė šios režisierės parengtas aktorių kursas. Iki 1982 m. teatras spektaklius rodydavo Respublikiniuose profsąjungų kultūros rūmuose. 1967 m. Lietuvos valstybiniame jaunimo teatre veikė pantomimos trupė (vadovas Modris Tenisonas). 1976 m. Lietuvos valstybiniame jaunimo teatre buvo pastatytas pirmasis lietuviškas miuziklas – Sauliaus Šaltenio, Leonido Jacinevičiaus, Giedriaus Kuprevičiaus. „Ugnies medžioklė su varovais“.

1966–1989 m. Lietuvos nacionalinio dramos teatro vadovu dirbo Henrikas Vancevičius (g. 1924). Jam vadovaujant buvo pastatyti šie žymesni spektakliai: F. Dostojevskio „Stepančikovo dvaras ir jo gyventojai“ (1971), H. Ibseno „Laukinė anti“ (1973), J. P. Sartres'o „Altonos atsiskyreliai“ (1968), Just. Marcinkevičiaus dramatinė trilogija „Mindaugas“ (1969), „Katedra“ (1971), „Mažvydas“ (1978).

1967 m. P. Mataičio ir D. Mataitienės iniciatyva įkurtas ir 1967–1990 m. veikė Lietuvių folkloro teatras. Jo repertuaras buvo grindžiamas tautosakos, etnografijos, mitologijos, autentiškų istorijos šaltinių, ikonografijos medžiaga. 1967–1974 m. šis teatras veikė kaip lietuvių etnografinis ansamblis (jam priklausė Jaunimo teatro aktoriai, Vilniaus miesto muzikantai, dainininkai), 1974–1990 m. šis teatras oficialiai veikė kaip Lietuvos buities muziejaus Liaudies muzikos teatro trupė.

1974 m. dabartinis Lietuvos operos ir baletų teatras Vilniuje persikėlė į naujus rūmus miesto centre, kuriuose jis veikia iki šiol.

1987 m. sausio 1 d. įkurtas Klaipėdos valstybinis muzikinis teatras – dabar tai didžiausias profesionalaus meno kolektyvas Vakarų Lietuvos regione. Iš pradžių teatro branduolį sudarė 1956–

1986 m. veikusio Klaipėdos liaudies operos teatro trupė. Pirmasis spektaklis buvo parodytas 1987 metais. Tai kompozitorės A. Žigaitytės opera „Mažvydas“ pagal to paties pavadinimo J. Marcinkevičiaus dramą (dirigentas Gintaras Rinkevičius, režisierius Gintas Žilys, dailininkė Virginija Idzelytė).

1989 m. Lietuvos muzikos akademijos absolventai aktoriai Ilo-na Balsytė, Aidas Giniotis ir Sigutis Jačėnas (kurso vadovė prof. Irena Vaišytė) bei režisierius Romualdas Vikšraitis Vilniuje įkūrė pirmąjį nepriklausomą profesionalų teatrą ir jį pavadino „Keistuo-lių teatru“, kurio teatre daugiausia spektaklių, skirtų vaikams ir jaunimui. Teatras veikia buvusiuose Vilniaus Spaudos rūmuose (Laisvės pr. 60).

1989 m. Vilniaus Universiteto Kiamo teatro steigėjas ir ilgametis vadovas Vladas Limantas įkūrė Vilniaus Senamiesčio teatrą.

1989–1995 m. Lietuvos nacionalinio dramos teatro direktoriumi dirbo Jonas Vaitkus (g. 1944 m. gegužės 20 d. Armonuose, Betygolos valsčius, Raseinių rajonas). Jam vadovaujant teatre buvo pastatyti šie svarbesni spektakliai: A. Mickevičiaus „Vėlinės“ (1990), F. Bajoro opera „Dievo avinėlis“ (1991), Y. Mishimos „Markizė de Sad“ (1992), I. Bergmano „Persona“ (1994), A. Strindbergo „Sapnas“ (1995), O. Milašiaus „Migelis Manjara“ (1996), F. Dostojevskio „Stepančikovo dvaras“ (1998).

1990 m. pradėjo veikti Valstybinis Vilniaus Mažasis teatras. Ilgą laiką savo spektaklius jis rodydavo Lietuvos nacionalinio dramos teatro pastate. 2005 m. teatras įsikūrė Vilniaus senamiestyje (Gedimino pr. 22). Teatro trupės branduolį sudaro dar XX a. 8 dešimtmecio pabaigoje susibūręs buvusių Rimo Tumino studentų kursas.

1995–1999 m. Lietuvos nacionalinio dramos teatro vadovas buvo Rimas Tuminas (g. 1952 m. sausio 20 d. Kelmėje). Tuo laikotarpiu didžiausio atgarsio visuomenėje sulaukė teatre pastatyti šie spektakliai: J. Šėhadės „Emigrantas iš Brisbeno“ (1980), A. Kuter-nickio „Fėjos Dražė variacijos“, V. Kukulo ir R. Tumino „Čia nebus mirties“ (1982), H. Müllerio „Tyli naktis“ (1984), A. Galino „Ir vėlei tenai, kur marios šviesų“ (Žana) (1986), Sofoklio „Edipas karalius“ (1998), W. Shakespeare'o „Ričardas III“ (1999).

1997 m. režisierių E. Žukausko, R. Urbonavičiūtės, J. Jankūnaitės iniciatyva įkurtas Raganiukės teatras. 2000 m. šiam teatrui suteiktos nuolatinės patalpos Vilniuje – S. Stanevičiaus g. 24.

1999–2000 m. Lietuvos nacionalinio dramos teatro direktoriumi dirbo kompozitorius Faustas Latėnas (g. 1956), 2000–2005 m. – aktorius Vytautas Rumšas (g. 1951 m. gruodžio 3 d. Plungėje), 2005–2010 m. – aktorius ir režisierius Adolfas Večerskis (g. 1949 m. rugsėjo 4 d. Kretingoje). Žymesni šio laikotarpio pastatymai buvo: J. Anouilh'o „Bamba“ (2002), J. Ortono „Grobis“ (2003), R. Cooney „Meilė pagal grafiką“ (2005), D. Wassermano, J. Dariono, M. Leigho „Žmogus iš La Mančos“ (2009), A. Gotesmano „Dievo žmogaus istorija“ (2010).

Nuo 2010 m. pabaigos Lietuvos nacionaliniam dramos teatrui vadovauja Lietuvos teatro ir kino aktorius, 1998–2010 m. buvęs Oskaro Koršunovo teatro direktorius Martynas Budraitis (g. 1969).

1999 m. Vilniuje Oskaras Koršunovas kartu su Martynu Budraičiu ir Gintaru Sodeiku įsteigė nepriklausomą Oskaro Koršunovo teatrą. 2004 m. jam suteiktas Vilniaus miesto teatro vardas.

2000 m. įsteigtas Anželikos Cholinos šokio teatras A|CH. Teatras įkūrėjos – choreografė Anželika Cholina ir jos sesuo, teatro direktorė Greta Cholina.